

Iaikitelīgākā šovasar bija rapšu pieņemšana, jo tos nācās pamātīgi tīrīt. Graudus kaltes augusta vidū strādāja diennakts režīmā. Darba laiks graudu pieņemšanas punktos – no plkst. 8 līdz 23. Taču precīzāk būtu teikt – līdz pēdējai kravai. Nevienu, kurš atbraucis, mājās ar pilnu kravu nesūtām un arī gaidīt līdz rītam neliekam.

Ričards Riepšs, Otaņku dzirnavnieks valdes priekšsēdētājs:

– Covid-19 līdz šim mūsu biznesā lielas izmaiņas nav ieviesis. Otaņku dzirnavnieka ražotne nav liela, tāpēc vairāk par 5000 t nepirksim. Iepirkam tikai vasaras miežus. Līdz augusta vidum bijām iegādājušies apmēram 10 % no cerētā apjoma. Pirmos pieņemam saimniekus, ar kuriem noslēgti līgumi par fiksēto summu.

Pieprasījums ir tik liels, ka pagaidām tiem, ar kuriem iepriekš nebija noslēgti līgumi, nevaram nodrošināt transportu.

Raža ir Joti laba. Visas graudaugu kultūras nogatavojušās vienlaicīgi. Nav kā agrāk – vispirms kuļ ziemas rapšus, tad – mazliet pārtraukums un sākas kvieši. Pēc tam atkal var mazliet atvilkta elpu un seko nākamā kultūra. Graudu kvalitāte ir dažāda. Agrāk sētajai labībai, īpaši smilšainajos laukos augušajai, ir sīkāki graudi – tās ir sausuma perioda sekas. Vasarāji, kas dabūja lietu, ir labāki.

Graudu pieņemšanas punktos ir nedaudz jāpagaipa. Ostā – četras piecas stundas. Vakar Ventspils ostā iebraucām trijos pēcpusdienā un turpat stāvējām vēl šodien... Mūsu iepirktie graudi nonāk gandriz visās pasaules valstīs. Cenas ir līdzīgas iepriekšējā gada cenām. Klienti ir apmierināti.

Otaņku dzirnavnieks ražo grūbas, pērļu grūbas un putraimus, kas lielākoties nonāk Baltijas tirgū. Taču mums ir arī sadarbības partneri ārzemēs.

Uzņēmumā pēdējā gada laikā radikālu pārmaiņu nav. Attīstām un pilnveidojam jau esošo materiālo bāzi. Patiess prieks par to, ka pēc 12 gadu pārtraukuma izdevies pievērst Latvijas lauksaimniekus cukurbiešu audzēšanai. Esam noslēguši ilgtermiņa sadarbības līgumu ar *Nordic Sugar*. Piedāvājam saimniekiem gan cukurbiešu novākšanu, gan kraušanu un transportēšanu. Cukurbiešu bizness iet plašumā. Šobrīd varam lepni teikt, ka nodrošinām 30 % rūpīcas jaudas.

Vidis Armalis, SIA Linas Agro graudu iepirkumu vadītājs:

– Līdz augusta vidum bijām iepirkuši 80 % no plānotā graudu apjoma. Kviešu un rapšu raža ir krietni virs vidējās. Graudu kvalitāte mainās atkarībā no reģioniem.

Latgales pusē, kā katru gadu, vairāk ir lopbarības graudu. Kurzemē, Zemgalē – sākot no ekstra pārtikas grupas un beidzot ar trešo pārtikas grupu.

Graudu cenas pēdējās dienās krītas. Tie, kas pārdeva par fiksēto summu, ir apmierināti. Taču arī pārējiem nav iemesla pārlieku satraukties. Situācija ir paredzama,

kontrolējama.

Karstajās stundās graudu pieņemšanas punktos ir rindas. Reizēm jāpagaipa pāris stundas. Ostās – arī vidēji divas stundas. Ja gadās kāda aizķeršanās, tad ilgāk. Strādājam līdz pēdējam klientam, no septiņiem rītā līdz vienpadsmiņiem vakarā. Ja vajag, arī līdz vieniem diviem naktī. Dienā elevatoros katru dienu pieņemam līdz 100 transporta vienībām. Iepirktos graudus eksportējam.

Šobrīd Latvijas graudu tirgū lielākais izaicinājums ir lielā raža. Arī lauksaimniekiem tilpņu ir tik, cik ir. Taču par ražu jau tikai jāpriešājas!

Zinta Jansone, LPKS VAKS komercdirektore:

– Plāni vienmēr ir lielāki, nekā tos varam izpildīt. Domājam iepirk kādas 300 000 t. Vairāk nekā pusi no iecerētā esam jau īstenojuši. Laikapstākļi līdz šim bijuši un joprojām ir labvēlīgi. Līdz augusta vidum Vidzemē un lielākajā daļā Latgales apmēram puse graudu bija nokulti.

Graudu kvalitāte dažāda. Saimniekiem, kas mērķtiecīgi audzēja pārtikas graudus, arī ir pārtikas kvalitātes graudi. Taču netrūkst arī

lopbarības graudu. Kur raža lielāka par sešām tonnām no hektāra, tur graudiem lielākoties zems proteīna saturšs.

Vairākums lauksaimnieku ar ražu un peļņu ir apmierināti. Protams, vienmēr var gribēt vairāk. Laikapstākļi ir labi, nav papildu izdevumu par graudu pirmapstrādi. Domāju, ka saimnieki laikus paspēs pabeigt visus darbus, arī iesēt zieemas rapšus nākamajai ražai.

25–30 % saimnieku noslēguši līgumus par fiksēto summu. To, vai viņi būs vinnētāji, uzzināsim vēlāk, jo piemaksas tiek izmaksātas tikai pēc graudu realizācijas. To vēl nevar zināt, kā graudu tirgus attīstīsies gada otrajā pusē.

80 % no iepirktajiem graudiem eksportējam uz arābu zemēm, Izraēlu, Somiju, Vāciju un Maroku. Taču aktīvā tirdzniecība vēl tikai priekšā. Līdz augusta vidum ar mūsu produkciju aizbraukuši tikai kādi četri kuģi.

Līdz šim Covid-19 graudu tirgu nav ietekmējis. Pagaidām neizjūtam kādas īpašas prasības vai mazāku pieprasījumu pēc graudiem.

Romāns Barmins, SIA Elagro Trade graudu tirdzniecības vadītājs:

– Graudu raža ir liela, bet kvalitāte svārstās. Saimniekiem probliemās sagādā graudu tilpummasa. Daudzviet bija veldre... Lielā ražas apjoma dēļ daudzviet, īpaši Latgalē, graudiem novērojams zems proteīna saturšs. Latgales graudiem bieži ir arī zema tilpummasa. Līdz ar to liela ražas daļa kvalificējas lopbarības grupā. No Zemgales laukiem nākušajiem graudiem visbiežāk ir augsts proteīna saturšs, bet zema tilpummasa. Savukārt Kurzemē otrādi.

Laikapstākļi ražas novākšanai bija labi, tāpēc salīdzinoši ūsā laikā nokults Joti daudz. Elevatoru noslogojums bija Joti liels. Plānojam pieņemt iespējami vairāk. Iepirkto graudu apjoms noteikti būs lielāks nekā pērn. Taču sākušās nelielas problēmas ar graudu izvešanu. Trūkst vagonu. Elevatori drīz būs pilni. Līdz

